

Standaard vroeg vreemdetalenonderwijs Engels

Een raamwerk voor de kwaliteit van het vroeg vreemdetalenonderwijs Engels

Naar aanleiding van discussies in het Platform vvto Nederland en op verzoek van vvto-scholen is gewerkt aan de ontwikkeling van instrumenten om de kwaliteit van vvto meetbaar te maken met als doel te komen tot formele certificering van vvto Engels in Nederland. De basis hiervoor is de standaard vvto Engels, waarin alle elementen zijn opgenomen die specifiek zijn voor vvto.

Dit document is in twee opzichten een groeidocument. Ten eerste moeten scholen de ruimte hebben om naar de eindtermen toe te groeien. Dat kan voor een beginnende vvto-school twee tot vier jaar in beslag nemen. Ten tweede kan de standaard vvto Engels door voortschrijdend inzicht bijgesteld worden. Nader onderzoek naar de effectiviteit van deze standaard en het meetinstrument is geboden. Parallel aan de standaard voor tto-scholen kan gewerkt worden met een getrapte erkenning met twee meetmomenten: de eerste na een of twee jaar met een voorlopige erkenning als vvto-school, de tweede een of twee jaar daarna met een volledige erkenning als vvto-school, waarbij gedifferentieerd naar de onderscheiden kwaliteitskenmerken en de indicatoren/checkpoints gekeken wordt.

Het verdient aanbeveling om in de verdere ontwikkeling aan te sluiten bij de beroepsstandaarden Leraar Primair Onderwijs, Leraar Moderne Vreemde Talen en de Kennisbasis Engels voor de pabo.

De kwaliteit wordt gedefinieerd aan de hand van de volgende vier elementen:

- A Opbangsten / resultaten
- B Onderwijsleerproces
- C Kwaliteitszorg
- D Randvoorwaarden

Deze elementen zijn uitgewerkt in een aantal indicatoren/checkpoints.

A Opbangsten / resultaten

Taalgebruik	<ul style="list-style-type: none"> • Engels is zo veel mogelijk doeltaal in alle interacties tijdens de les. • Leerlingen worden gestimuleerd tot Engelse taalproductie, waarbij begrip en communicatie centraal staan. • Het eindniveau dat leerlingen in groep 8 kunnen bereiken, hangt af van diverse factoren. Nader onderzoek is nodig. Zie de toelichting hieronder voor de streefniveaus.
-------------	---

Taalontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen worden bewust gemaakt van en voorbereid op een meertalige omgeving. • Leerlingen zijn zich bewust van de relatie tussen het binnen- en buitenschools leren van Engels.
Internationalisering	<ul style="list-style-type: none"> • Gedurende de basisschoolloopbaan heeft elke leerling aan enige gerichte internationale activiteiten meegedaan. • Elke leerling heeft in het Engels gecommuniceerd met leerlingen in het buitenland via persoonlijk en/of digitaal contact.

Toelichting op het eindniveau:

Het Platform vvtto Nederland heeft een startnotitie 'Naar eindtermen vvtto Engels, een eerste verkenning' geschreven. Daarin wordt nader ingegaan op de factoren die ten grondslag kunnen liggen aan de verschillen in uitstroomniveau. Met het oog op de ontwikkeling van een doorlopende leerlijn Engels wordt aan de hand van het Europees Referentiekader voorlopig uitgegaan van de volgende streefniveaus, uitgaande van acht jaar lang 60 minuten Engelse les per week:

	VMBO	HAVO	VWO
Luisteren en begrijpen	A1	A2	A2/B1
Interactie	A1	A2	A2/B1
Lezen en begrijpen	A1	A2	A2
Schrijven	A1	A1/A2	A2

Indicatoren/checkpoints:

- Engels wordt gebruikt als voertaal door zowel de leerkracht als de leerlingen.
- Er is een uitnodigend en veilig werkklimaat voor Engelstalige activiteiten op school.
- De leerkracht weet Engelstalige bronnen buiten de school goed te gebruiken.
- De school heeft structurele aandacht voor internationaliseringsactiviteiten.

B Onderwijsleerproces

Kwantitatief	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt minimaal 60 minuten per week lesgegeven in het Engels. • Er is sprake van een ononderbroken leerlijn.
Kwalitatief	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten die vvtto Engels aanbieden hebben een scholing 'Classroom English' gevolgd en zijn bereid tot nascholing. • Zij bezitten een taalvaardigheid op ten minste niveau B2 van het ERK voor alle deelvaardigheden (voor schrijven volstaat niveau B1). • Leerkrachten hanteren het principe doeltaal = voertaal.

	<ul style="list-style-type: none"> • Het onderwijsaanbod sluit aan bij de leeftijd en het taalontwikkelingsniveau van het kind. • Leerkrachten kennen en gebruiken afwisselende didactische werkvormen die passen bij het leren van een vreemde taal op jonge leeftijd. • Leerkrachten zijn in staat om relevante (aanvullende) materialen voor hun leerlingen te selecteren en aan te passen. • Engels wordt gebruikt als communicatiemedium in diverse leergebieden en activiteiten. • De leeromgeving biedt een gevarieerd en aantrekkelijk taalaanbod en veilige en uitdagende interactiemogelijkheden. • Leerkrachten staan positief tegenover het leren van Engels en de rol van het Engels in de meertalige samenleving. • Er is een samenwerking met de ontvangende scholen voor voortgezet onderwijs over het programma en het uitstroomniveau van leerlingen.
--	--

Indicatoren/checkpoints:

- Lesroosters.
- Een overzicht van de gevolgde cursussen door de leerkrachten.
- Lesobservaties en pedagogisch-didactisch handelen met observatielijst.
- Structurele inzet van digitale leermiddelen voor de relatie tussen binnen- en buitenschools leren en voor een taalrijke leeromgeving.
- Kennis van en ervaring met gebruik van Engels in andere leergebieden.
- Samenwerking met het voortgezet onderwijs.

C Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg	<ul style="list-style-type: none"> • Vvto is opgenomen in het beleidsplan van de school. • Er is sprake van een doorlopende leerlijn door alle groepen. • De leerkrachten voldoen aan het profiel dat omschreven is in de competenties voor de leerkracht vvto Engels. • De taalvorderingen van de leerlingen worden gedocumenteerd, bijvoorbeeld in de vorm van een taalportfolio, examen of leerlingvolgsysteem. • Het programma en de lessen en activiteiten worden jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. • Basisscholen onderschrijven deze standaard en nemen deel aan de bijbehorende visitaties.
----------------	---

Indicatoren/checkpoints:

- Aanwezigheid van vvto Engels in het beleidsplan.
- Scholingsprogramma's voor leerkrachten.
- Aanwezigheid documentatie voor taalvorderingen.
- Rapportagevormen.

D Randvoorwaarden

Personeel	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten worden voldoende gefaciliteerd om vvto Engels voor te bereiden en uit te voeren. Dit komt onder meer tot uiting in de beschikbaarheid van middelen voor: <ul style="list-style-type: none"> Nascholing en deskundigheidsbevordering Coördinatie van het vvto-programma • Het team is medeverantwoordelijk voor een samenhangend curriculum en een doorlopende leerlijn, zowel in de school zelf als met de ontvangende scholen voor voortgezet onderwijs. • De school neemt de competenties voor leerkrachten vvto Engels op in zijn personeelsbeleid, bijvoorbeeld in het aannamebeleid.
Materiële randvoorwaarden	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen worden voor hun ontwikkeling Engels gestimuleerd door de aankleding van het lokaal en de overige ruimtes op school. • Er zijn aanvullende lesmaterialen in het Engels voor elke groep. • Er is voldoende toegang tot Engelstalige digitale en audiovisuele leermiddelen.

Indicatoren/checkpoints

- Nascholingsactiviteiten.
- English corners, overige inrichting van de lokalen en de school.
- Aanwezigheid overige leermiddelen (incl. digitale en audiovisuele middelen).